

Presentació

Recollint l'experiència del I Congrés i l'objectiu de difondre el valor del paisatge del Penedès vitivinícola i natural com un actiu cultural i econòmic irrenunciable, es convoca el II Congrés d'Art i Paisatge Vitivinícola els dies 9 i 10 de juliol de 2009.

El II Congrés d'Art i Paisatge Vitivinícola, igual que el I Congrés, està organitzat per la Secció de Viticultura i d'Enologia de la Institució Catalana d'Estudis Agraris (filial de l'Institut d'Estudis Catalans), per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona (ETSAB, Universitat Politècnica de Catalunya), per l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Reus (ETSAR, Universitat Rovira i Virgili), per la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona i pel Patronat de Turisme de Subirats; i rep el suport de la Direcció General d'Arquitectura i Paisatge del Departament de Política Territorial i Obres Públiques de la Generalitat de Catalunya, de Vallgrassa-Centre Experimental de les Arts del Parc del Garraf, de l'Oficina Tècnica de Parcs de la Diputació de Barcelona i, finalment, de les institucions i organitzacions empresarials, socials i administratives més representatives del Penedès.

Es tracta d'un congrés que vol ésser instrumental, d'idees, vinculat al lloc i internacional al mateix temps, i fonamentat a aportar novetats, debats i reflexions. I vol ésser també una eina per al redreçament del paisatge penedesenc en les dimensions culturals i econòmiques.

El fet innovador que comporta, en les aproximacions al paisatge vitivinícola, ajuntar art i paisatge vitivinícola es basa en els continguts culturals del paisatge de la vinya, que es vinculen amb la qualitat dels productes. El congrés és, però, molt conscient que aquest maridatge ha d'ésser una eina lligada a una voluntat d'ordenar, redreçar, protegir i millorar —en tots els àmbits— el paisatge del vi i del cava.

D'acord amb això, el congrés s'inicia amb la revisió dels continguts culturals del paisatge —històrics i contemporanis— com a mostra de la seva continuïtat al llarg de la història, amb expressions canviants.

Seguidament, el congrés aborda la gestió social i econòmica del paisatge vitivinícola com a fonament per a preservar-lo i millorar-lo. I ho fa des de diversos escenaris i àmbits geogràfics, amb la col·laboració de diferents ponents vinculats a iniciatives innovadores. En una taula rodona, amb la participació de pagesos i d'elaboradors grans i petits de cava i vi, s'exposaran els diferents punts de vista sobre la manera com incideix el paisatge en aquest àmbit i què cal fer per a instrumentalitzar-lo com un argument de progrés i desenvolupament sostenible.

Aquest segon congrés tracta amb més profunditat i concreció la temàtica de l'ordenació del territori, tant des de l'urbanisme com des del projecte. I ho fa en clau positiva, presentant bones pràctiques en els dos àmbits i centrant-se, principalment, en el marc municipal, en el qual es desgrana una relació de problemàtiques generals amb solucions urbanístiques útils per a molts ajuntaments. També s'hi tracta la possibilitat no utòpica que les infraestructures millorin i no desfigurin el territori.

L'esmentat maridatge entre art i paisatge vitivinícola es fa portant l'art a la vinya de manera real, permanent i efímera. Permanentment, d'acord amb els objectius del Congrés, puntejant el paisatge del Penedès amb escultures que en complementin i en reforcin les rutes turístiques, com Remors i circells, de l'escultor Rufino Mesa, que en va ésser la primera. Les intervencions efímeres es fan construint instal·lacions temporals a partir de prendre el cep com un element de creativitat oberta.

Les obres se seleccionaran mitjançant un concurs adreçat a les entitats culturals locals, la Facultat de Belles Arts de la Universitat de Barcelona, l'ETSAB i l'ETSAR. Així mateix, Vallgrassa-Centre Experimental de les Arts del Parc del Garraf col·labora en el congrés.

En aquesta edició es volen introduir amb força els productes locals, vins i caves primordialment, però sense oblidar altres productes de la terra, i per això el sopar del congrés s'acompanyarà de tastos i actuacions.

Miquel Vidal

Director del II Congrés d'Art i Paisatge Vitivinícola

Patrocinadors:

Consell Comarcal de l'Alt Penedès, Ajuntament de Subirats
i Direcció General d'Arquitectura i Paisatge de la Generalitat de Catalunya

Disseny: Martingala Guilera (el.raco.del.gerundi@hotmail.com)

Congrés d'ART i Paisatge Vitivinícola

(Subirats) · 9 i 10 de juliol de 2009 ·
www.turismesubirats.com

2n Congrés d'Art i Paisatge Vitivinícola

· Cal Maristany · Lavern (Subirats) ·
www.turismesubirats.com

Anuncio González. Atrápiate por un sueño

Anuncio González. Equilibrio inestable

..... Dijous 9 de juliol

>> 13.30 - 15.30 h · Dinar <<

..... Divendres 10 de juliol

>> 13.30 - 15.30 h · Dinar <<

9.00 - 9.45 h

Conferència inaugural.

Joan Ganyet, director general d'Arquitectura i Paisatge de la Generalitat de Catalunya.

9.45 - 10.00 h

Presentació del Congrés.

Miquel Vidal, director del II Congrés d'Art i Paisatge Vitivinícola.

La vinya, paisatge cultural.

Els continguts.

El bloc 1 agrupa les ponències que estudien el paisatge vitivinícola com un patrimoni cultural compatible amb l'explotació i l'evolució. Té per objectiu remarcar que, en el paisatge vitivinícola, la qualitat és un actiu que no es pot deslligar de la producció de la qualitat.

10.00 - 10.45 h

Del Vinyart al Vinyascape. Un sistema d'identitats morfològiques com a aportació a la construcció d'una nova relació territorial metropolitana al Penedès. Linialitat i transversalitat.

Miquel Vidal, professor titular del Departament d'Urbanisme i Ordenació del Territori de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona.

10.45 - 11.30 h

L'arquitectura del paisatge vitivinícola: els cellers, les catedrals del vi.

Josep Bertran, doctor arquitecte i director de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Reus (Universitat Rovira i Virgili).

>> 11.30 - 12.00 h · Pausa <<

12.00 - 12.45 h

Les invariants morfològiques del Penedès.

Josep Massana, escultor.

12.45 - 13.30 h

El Mediterràrt com a expressió de la cultura del paisatge vitivinícola.

Jordi Aligué, artista interdisciplinari i director de Vallgrassa (centre experimental de les arts) i Xavier Roget, cap de la Direcció Territorial Occidental de l'Àrea d'Espais Naturals de la Diputació de Barcelona.

El bon govern del paisatge vitivinícola. L'economia.

Potencialitats. Gestió.

El bloc 2 gira entorn de dos eixos: la gestió del paisatge vitivinícola a través d'estratègies integrals renovadores i la vinculació entre paisatge i economia.

15.30 - 16.15 h

Exemples de bona gestió paisatgística i econòmica dels paisatges vitivinícoles. Europa (1). França. La Cooperativa de Leucate et Quintilian.

Joel Castany, president de la Cooperativa de Narbona.

16.15 - 17.00 h

Exemples de bona gestió paisatgística i econòmica dels paisatges vitivinícoles. Europa (2). Itàlia. La Fundació Symbola. Fabio Renzi, secretari general de Symbola.

>> 17.00 - 17.30 h · Pausa <<

17.30 - 18.15 h

Exemples de bona gestió paisatgística i econòmica dels paisatges vitivinícoles a Europa (3). Alemanya.

Lisa Diedrich, arquitecta paisatgista.

18.15 - 19.00 h

Enoturisme, paisatge vitivinícola i economia. Les rutes turístiques.

Jaume Salvat, geògraf.

>> 19.00 - 19.15 h · Pausa <<

19.15 - 20.30 h

Taula rodona: El paisatge vitivinícola, el seu actiu cultural i la seva dimensió econòmica segons els diferents operadors.

Xavier Nadal (3a generació de Caves Nadal), Isabel Vidal (viticultrice) i Josep Lluís Bonet (President de Freixenet). Moderador: Pere Guilera (Propietari de Cava Guilera i vicepresident del Patronat de Turisme de Subirats).

Planejament, territori i paisatges vitivinícoles. Ordenació, planificació i projecte.

El bloc 3 tracta sobre el planejament comarcal i les infraestructures, tots dos de gran incidència en la gestió i preservació del paisatge vitivinícola, i sobre la bona gestió urbanística que té en l'àmbit municipal.

9.00 - 9.45 h

La geografia i el paisatge vitivinícoles. Sergi Saladié, geògraf.

9.45 - 10.45 h

Experiències en la bona gestió urbanística des dels municipis amb paisatge vitivinícola.

Josep Soler, arquitecte i director de Vinseum, i Rosa Escala, arquitecta i alcaldessa de Sant Cugat Sesgarrigues.

10.45 - 11.30 h

Els plans directors: què són i per a què serveixen. El Baix Penedès.

Isabel Castañeira, doctora arquitecta i professora de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura del Vallès (ETSAV - UPC).

>> 11.30 - 12.00 h · Pausa <<

12.00 - 12.45 h

Les infraestructures com a definidores positives del territori. Les autopistes.

Eugènia Vidal, arquitecta, master Urban Design (Columbia University, NY).

12.45 - 13.30 h

Com les infraestructures poden esdevenir identitats morfològiques en el paisatge. El tal·lus del TGV, de barrera a porta del Penedès.

Miquel Vidal, ETSAB.

15.30 - 16.15 h

El paper dels municipis en la protecció del paisatge: l'ordenança municipal del paisatge com a eina complementària en la protecció del paisatge.

Teresa Tremoleda, advocada.

Art i vinya

El bloc 4 es centra a potenciar els valors estètics del paisatge vitivinícola a través de l'art. Té una part de ponències i un recorregut per a visitar les noves escultures i instal·lacions creades pel Congrés en diferents vinyes de l'Alt Penedès i del Baix Penedès.

16.15 - 17.00 h

L'art en el paisatge.

Josep Roy, escultor i professor titular de la Facultat de Belles Arts (Universitat de Barcelona).

17.00 - 17.45 h

Els camins com a itineraris culturals en els paisatges vitivinícoles: art en rotondes.

Miquel A. Planas, escultor i catedràtic de la Facultat de Belles Arts (Universitat de Barcelona).

17.45 - 18.15 h

Inauguració de "La vinya dels sentits".

Lectures de Roser Guasch i música de Pemi Roviroa, guitarrista de Lax 'n' Busto.

18.15 - 20.00 h

Itinerari comentat de les instal·lacions efímeres.

20.15 - 21.15 h

Tast de xarel·los.

21.30 h

Sopar i performance.

Quota d'inscripció: 125 € · Inclou documentació.

Estudiants: 50 € (cal presentar la matrícula d'estudis). Inclou documentació.

Compte del Congrés / La Caixa · 2100-0033-14-0200784394

Dinars (opcionals): 25€ cada un / Sopar cloenda: 52€

Inscripcions a:
www.turismesubirats.com